

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У
80–90-х роках ХІХ ст.

План

- 1. Розгортання руху народовців у Галичині у 80–90-ті роки ХІХ ст.
- 2. Народовська політика періоду «нової ери»
- 3. Розгортання руху народовців на Буковині та в Закарпатській Україні у другій половині ХІХ ст.
- 4. Польський і єврейський рухи в Галичині

Галичина

Національні рухи у Галичині другої половини XIX ст.

Український

Польський

Єврейський

Відносно лояльні до чинної австрійської влади

Народовці

Консерватори

Маскіли

Перехід до політичної діяльності:

- віче у Львові 1880 р.
- 1885 р. — «Народна Рада»
- газета «Діло»

- засудження насильства
- готовність до діалогу з українцями
- часопис «Час»
- часопис «Народна газета»

- товариство «Оповісник примирення» (часопис «Згода»); товариство «Вартові Ізраїлю» (часопис «Ізраїльтянин»)

Спроба політичного компромісу в 1890—1894 рр. — «нова ера»

Радикальніше спрямовані на задоволення інтересів власних національностей

Радикали

(див. наступний параграф)

Рухи: ліберальний.....,
людовий.....,
соціалістичний.....

хасиди.....,
сіоністи.....

1. Розгортання руху народовців у Галичині у 80–90-ті роки XIX ст.

участь українських депутатів у роботі австрійського конституційного рейхстагу 10.VII.1848 р. – 7.III.1849 р.

1879 р. до
галицького
сейму-
потрапили
лише три
українці.

У 80-х
серед народовців з'явилися нові лідери — представники світської інтелігенції

Діяльність галицьких народоців у 80-90 –х рр. ХІХ ст

Мета діяльності:

1. Захист прав українського народу;
2. Поширення українських інтересів у культурних, політичних, суспільних, економічних відносинах

Юліан
Романчук

(1842-1932)
- політичний провідник
галицьких українців,
визначний громадський
та культурно-освітній
діяч (педагог,
письменник,
журналіст, видавець).

Народна рада (1885р.)
Ю.Романчук

Газета для селян «Батьківщина»;
Щоденна газета «Діло»;
Науковий часопис «Зоря»

Видання політичних часописів

Юліан Романчук

Народна рада (1885р.)
Ю.Романчук

Олександр
Огоновський

Володимир Барвінський

Олександр Барвінський

2. Народовська політика періоду «нової ери»

Що таке українське питання?

Якими були причини і сутність «нової ери» в українсько-польських відносинах?

Причини загострення українського питання в міжнародних відносинах кінця XIX століття

Наприкінці 80-х років XIX століття балканська криза загострила відносини між Росією та Австро - Угорщиною

Плани Німеччини про передачу Київського королівства під управління Австро - Угорщини

Україна розглядається як можлива арена військових дій

Діячі Київської громади (В.Антонович, О. Косинський) готові підтримати німецький проект в обмін на задоволення прав галицьких українців

Народовці вважали за необхідне примирити українців і поляків у Галичині.

Складання логічного ланцюжка

«Суть «новоерівської» політики народовців»

Наприкінці 80-х років загострюються відносини між Росією та Австро-Угорщиною (обидві прагнули посилити свій вплив на Балканському півострові)

Німеччина, яка підтримувала Австро-Угорщину, виступила з планом утворення «Київського королівства»

Австро-Угорщина хотіла бачити Наддніпрянську Україну у своєму складі «Київська громада» (Антонович, Кониський) заявили, що підтримають цей план, якщо будуть задоволені потреби українців в Галичині

Австрійський уряд іде на поступки українцям: надані місця українцям в Австрійському парламенті і Галицькому сеймі, відкриті кафедра української мови у Львівському університеті, три українські гімназії

Поляки під тиском австрійського уряду визнали українців окремим народом 1892 р. народовці прийняли програму «нової ери» у відносинах з урядом і поляками. «Нова ера» тривала недовго, але мала велике значення

“Нова ера “

Переговорний процес

Польська сторона

Адам Сапега

Українська сторона

Олександр Барвінський

1888 р

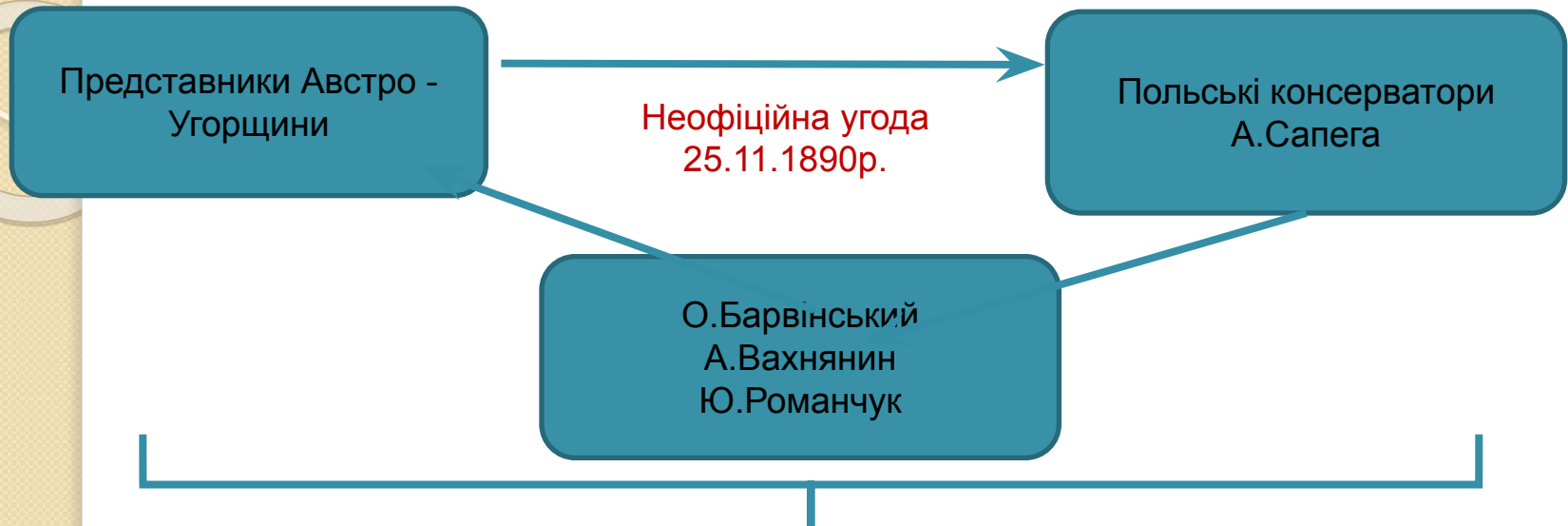
Угода про видання журналу «Правда», який мав стати органом «цілої України-Русі»,

1890 р

Угода була досягнута й оприлюднена під тиском віденської та київської сторін

«Нова ера» — угода Галицького краєвого сейму (1890 р.), що мала примирити українців і поляків.

«Нова ера» — угода / умови /

Поступки австрійського уряду:

- 1.Визнання галицьких українців окремим народом;
- 2.Лояльність українців щодо австрійської влади;
- 3.Австрійська влада мала з однаковою прихильністю ставитися до українців та поляків.
- 4.Надання українцям певної кількості місць в Австрійському парламенті та Галицькому сеймі.
- 5.Відкриття трьох українських гімназій.
- 6.Збільшення кількості українських кафедр у Львівському університеті.

На початку 1894 р. обидві сторони відмовилися від її продовження.

«Нова ера» — наслідки ...

Наслідки політики «нової ери»:

- відкрито кафедру української історії (вона називалася кафедрою історії Східної Європи), яку очолив Михайло Грушевський;
- Літературне товариство ім. Т. Г. Шевченка перетворено на Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка з постійною державною субсидією;
- засновано чотирикласні школи з українською мовою викладання при чоловічих семінаріях у Тернополі й Станіславі та жіночій у Львові, паралельні українські класи при Коломийській гімназії, учительську семінарію в Самборі;
- відокремлено українську гімназію від польської в Перемишлі;
- українському фонетичному правопису надано статус офіційного і впроваджено його у шкільні підручники;
- створено ощадне товариство «Дністер» (1892 р.) для українського населення;
- почалося розмежування політичних течій у національному русі, що згодом привело до створення політичних партій.

Дайте політичну оцінку наслідкам угод періоду «Нової ери» ./ напишіть замітку в газету /

Рух народівців на Буковині

Значний відсоток єврейського населення в Чернівцях

50% населення Чернівців розмовляли німецькою мовою

Домінування організацій москвофільського напрямку

Особливості українського руху на Буковині

Вплив народівців з Галичини

Відкриття Чернівецького університету (1885р.)

«Буковинська трійця»
Ю.Федькович
Сидір Воробкевич
Григорій Воробкевич

Видання газети»
Буковина»
1885р

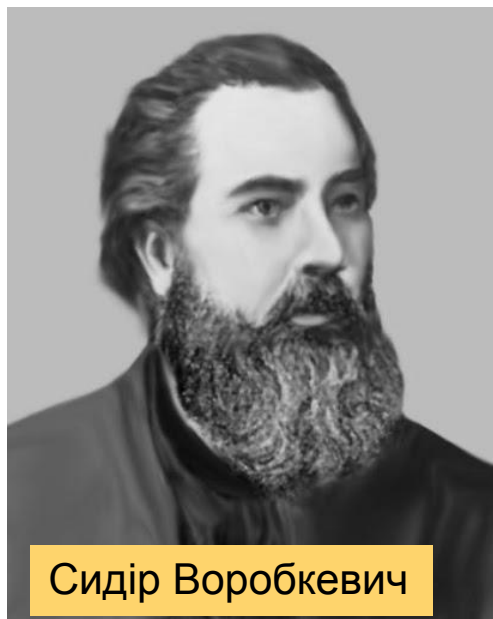
Розгортання руху народівців на Буковині

Юрій Федькович

- розпочато видання української газети «Буковина»

«Буковинська трійця»

Сидір Воробкевич

- сприяли відкриттю в 1875 р. Чернівецького університету.

Григорій Воробкевич

У 1887 р. з ініціативи О. Поповича виникло товариство «Руська школа»

Товариство засновувало українські приватні школи, утримувало жіночу учительську семінарію в Чернівцях та реальну гімназію у Вишківцях, видавало підручники.

Розгортання руху народовців на Закарпатті

1. Угорська влада розгорнула наступ на права закарпатських русинів.
2. Розпочався наступ на греко-католицьку церкву Закарпаття.
3. На початку ХХ ст. зникла шкільна освіта народною мовою.

Августин Іванович Волошин

Закарпаття залишалося «пораним братом» українства.

Михайло Драгоманов

Польський і єврейський рухи в Галичині

Польський рух

Національно-демократичне товариство

Толерантне ставлення до національно культурних вимог галицьких українців.

станьчики

За автономію Галичини, толерантне ставлення до галицьких українців.

подоляки

Не визнавали галицьких русинів окремою нацією

Спільний політичний блок

Нові напрями в польському русі — людський і соціалістичний.
Нові течії в українському питанні не запропонували нічого нового

Єврейський рух

«Махсіке хадат»,

Перебув під впливом хасидів, які виступали за збереження єврейського укладу.

«Ціон»

Перебув під впливом сіоністської ідеології, за створення єврейської держави в Палестині

Євреї зайняли переважно нейтральну позицію, а подекуди підтримували українців.

Впишіть до таблички порядковий номер

Москвофіли	Хлопомани	Громалівці	Народовці
------------	-----------	------------	-----------

- 1. Вони не визнавали польських «історичних претензій».
- 2. Товариство «Просвіта».
- 3. брати Барвінські.
- 4. В. Антонович.
- 5. Заперечували, що Правобережжя – частина Польщі.
- 6. М. Драгоманов.
- 7. Орієнтація на самодержавну Росію.
- 8. єдність усіх українських земель від Кавказу до Карпат
- 9. «Язичіє».
- 10. Єдиний «руський» народ.
- 11. Газета «Діло»
- 12. Журнал «Основа».
- 13. Вперше з'явилися в Петербурзі та Києві.

Домашнє завдання

1. § 24
2. Особливості розвиток українського руху / заповнити таблицю/

-
- <https://naurok.com.ua/prezentaciya-suspilno-politichne-zhittya-zahidnoukra-nskih-zemel-u-80-90-h-rokah-xix-st-216166.html>